

КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей»

«З дітьми треба спілкуватись як із рівними»

*методико-бібліографічний покажчик
до 55-річчя від дня народження
Андрія Бачинського*

2023

«З дітьми треба спілкуватись як із рівними» : методико-бібліогр. покажч. до 55-річчя від дня народж. Андрія Бачинського / КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей» ; метод. супровід Конопка Г. Ф. ; бібліогр. і верстка Сачинська О. О. ; відп. за випуск Лугова Л. А. – Львів, 2023. – 20 с.

«Розігруючи якісь вигадані нестандартні ситуації, учасниками яких нібито виступають самі діти, легше показати і пояснити їм якісь базові поняття й норми поведінки, співжиття в родині, колективі тощо. А ще я сподіваюся, що, крім виховної, мої книжки виконують і пізнавальну функцію», - неодноразово зауважував сучасний український письменник Андрій Бачинський.

Пропонуємо методико-бібліографічний покажчик до 55-річчя від дня народження Андрія Бачинського «З дітьми треба спілкуватись як із рівними». Видання містить матеріал з найбільш відомих інтерв'ю письменника, в яких він ділиться історією написання своїх повістей, а також розкриває цікаві автобіографічні факти.

У посібнику подано методичні розробки-вправ за новою повістю «Примари Чорної діброви», які для зручності відкриваються за QR-кодом, рекомендації щодо організації ігор за книгами. В кінці вебліографія використаних джерел, книги Андрія Бачинського, статті про творчість письменника.

Видання призначене для бібліотекарів, керівників дитячого читання, вчителів.

Методичний супровід підготувала: Конопка Г. Ф.
Бібліографія і верстка: Сачинська О. О.

Книга року BBC оголосила переможців премії за воєнний 2022 рік. У категорії Дитяча книга року BBC перемогла повість Андрія Бачинського **«Примари Чорної діброви»**. Це вже друга перемога автора:

«Цього року книга присвячена більш екологічній проблемі збереження лісів. Але, звичайно, мені хотілося подати її, як і в минулій книзі, більш по-підлітковому, трошки як пригода, але все одно щоб головною ниткою проходило те, що

ми безнадійно втрачаємо наше довілля. І власне оце молоде покоління, яке підростає, - їм у ньому жити. І тому вони мають бути першим таким локомотивом,

який із цим буде боротися, який буде його захищати. Звичайно, книга писалася і готувалася до друку ще до початку повномасштабної війни. Можливо, зараз я би так уже й не писав. Можливо, і не писав би її вже зараз. І дуже було мені несподівано, що її відмітять в контексті сьогоднішніх подій, але напевно є якісь речі, які є вічні. І треба думати незалежно від того, чи війна, чи не війна».

«Примари Чорної діброви» - це проза для підлітків і про підлітків, які намагаються врятувати ліс і річку свого села від забудовників, що обіцяють збудувати там аквапарк. У центр повісті події одного літа з життя дружньої компанії. А ще автор переконаний, що людська байдужість – риса, яка не притаманна поколінню, в руках яких майбутнє планети.

На початку 2023 року книга **«Примари Чорної діброви»** отримала ще одну перемогу — була відзначена у номінації **«Підліткова книжка року»** у **ТОПі БараБуки 2022**.

Андрій Михайлович Бачинський народився 19 січня 1968 року у місті Калуш на Івано-Франківщині. З 1990 року мешкає зі сім'єю у Львові.

Завдяки мамі, вчительці мови і літератури, з народження ріс в оточенні книжок. Мав два захоплення — читати пригодницько-фантастичні книжки і конструювати різноманітні радіоприлади. Врешті перше перемогло, і інженер-конструктор електронних приладів (закінчив університет «Львівська політехніка») перетворився на дитячого письменника. Завжди відкритий до свого читача, Андрій Бачинський у 2020 радо відгукнувся на участь в онлайн-проєкті «Запитай у автора», де розповів багато цікавих історій про роботу над книгами, своє дитинство, мандри, творчі плани. (Матеріал доповнено з огляду творчого доробку автора, враховано воєнні події в Україні).

Пропонуємо вам поринути у світ письменника...

Про писання історій та героїв

Коли пишу, я мимоволі перебуваю у своїх історіях. Мозок працює таким чином, що ти живеш у тому світі. Якщо ти описуєш зиму – тобі може бути холодно, якщо літо – може бути спекотно. Більшість моїх історій базується на якихось справжніх переживаннях, подорожах, пригодах, які я чи мої друзі та близькі десь переживали. Звичайно, вони довигадані, але в більшості з них я опинявся. Можливо, якби я писав фантастичні твори, мені дійсно хотілося би втілити якісь дитячі мрії і потрапити на інші планети чи на інші материки, де я ще не був. Можливо тому письменники вигадують і пишуть свої історії, реалізуючи те, що не завжди вдається зробити в житті. Думаю, будь-хто з письменників хотів би насправді опинитися в тих історіях, які він пише.

Про книгу «Детективи з Артеку»

Коли я писав свої перші дві книги – «Неймовірні пригоди Остапа і Дарини» і «Канікули Остапа і Дарини» (2011) –

прототипами були мої старші діти Остап і Дарина. В цих історіях описувались пригоди, які умовно пережили двоє дітей-близнят, подорожуючи замками України, в Криму і в Карпатах. Це такі місця, де ми дійсно часто бували, і у нас дійсно там часом траплялись різні пригоди. Але оскільки у мене є ще молодша донька Олена, вона часто ображалася, що немає історії про неї. І тому мені треба було вигадати ще одну історію, де б головною героїнею була саме вона.

Згадуючи чудовий досвід свого дитинства, коли я був у таборі «Артек», який ще колись знаходився у Криму, я згадав багато своїх пригод і вирішив помістити її як головну героїню у ці пригоди в «Артеку». Таким чином з'явилась повість *«Детективи в Артеку»*, але вона не була логічно завершена. Вона закінчувалась трьома крапками. Пригоди мали продовжитися у Львові та інших місцях. Але справа в тому, що книжка вийшла у 2014 році, коли сталося захоплення Криму і табір «Артек» перестав існувати як український табір. Я не знав чи зможу написати продовження-завершення цієї історії. Воно виглядало мені нелогічним, бо один із героїв цієї історії жив у Луганській області, у місті Ровеньки, а це місто, яке одним з перших відколалося під час російської агресії і стало частиною Луганської республіки. Я не знав як мені обійтися без цього героя, як писати далі продовження. Тому я думав, що ця історія так і залишиться незакритою, з трьома крапками. Але читачі постійно запитували мене: що далі, чим закінчується ця історія, як вона розвивається. У якийсь момент я зрозумів, що мушу її дописати. Зрештою, це неправильно по відношенню до читачів: зацікавити їх, а потім до кінця не розповісти історію. Тому я дописав другий том, який називається *«Детективи з Артеку. Таємниця Кам'яних Могил»* (2017), де події звичайно відбу-

ваються не в Криму, а частково в Карпатах, у Львові і на Сході України – у Запорізькій та Донецькій областях, де є чудовий археологічний регіон, який називається «Кам'яні Могили» і власне там відбуваються основні події. Ця історія є завершеною. Я не уявляю, яке там могло би бути продовження, тому його не буде.

Повість «Неймовірні пригоди Остапа і Дарини» стала переможцем Всеукраїнського конкурсу «Золотий лелека» 2010 року у номінації «Пригодницька повість» за рішенням дитячого журі.

Про книгу «140 децибелів тиші»

Більшість письменників у своїх головних героїв вкладають трішечки себе. Події, які стаються в «140 децибелів тиші» мені знайомі. Я мав багато знайомих в місті Калуш, де я народився і виріс, які вчилися в інтернаті для слабочуючих дітей. Тому ці історії, які я передаю, їхні поведки, їхня поведінка, розмови – це справді те, що я бачив, чув і знаю. Взагалі книга була написана за 2 тижні. Нині перекладена на інші мови та вийшла друком у Китаї, Словенії.

Я хочу цим текстом звернути увагу і дітей, і, в першу чергу, їхніх батьків, вчителів, що поруч із нами всіма є й люди, яких ми часто намагаємося не помічати, яких суспільство виносить за дужки, на маргінес. А вони ж такі, як і ми — мають свої мрії, бажання, прагнення. І їх насправді легко любити, сприймати, залучати в своє коло. Зрештою, просто спілкуватися з ними — це вже важливо.

«140 децибелів тиші» у 2015 році стала переможцем літературної премії «Книга року ВВС» у номінації «Дитяча книга року ВВС». У 2020 з'явився тизер екранізації цієї повісті. Початок зйомок планували на січень 2022 року, прем'є-

ру – на весну 2023-го. Екранізацію мав здійснити режисер Роман Синчук, сценарій написав сам Андрій Бачинський.

Про оповідання зі збірки...

«10 історій для хлопців» (2017) об'єднали розповіді десятиох сучасних українських письменників про підліткове життя. Їхні герої — допитливі та по-юнацькому вперті, опиняються перед багатьма викликами й спокусами на порозі свого дорослішання. У цих дотепних та глибоких історіях — непрості стосунки з батьками, справжні та вдавані друзі, байдужість і розчарування, несподівані пригоди, перші симпатії, щоденні маленькі й великі перемоги... До зазначених тем додається пошук рівноваги у взаєминах з батьком, як у розповіді **«Кульгавий»** Андрія Бачинського (Коли батько, якого син вважає кульгавим невдахою, «не доганяє, що друзі серед руферів справжні», проте хвилюється за хлопчика і бажає вберегти від прикрих випадковостей, які вже були в чиємусь житті).

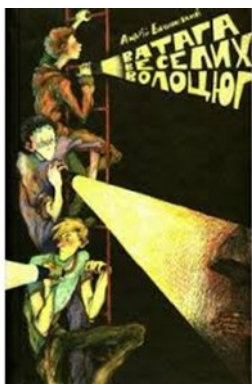
Історія, описана в «Кульгавому», не має прототипів. Мені довелося мешкати й працювати в різних містах і країнах, спробувати різні професії, і головне – тісно спілкуватися з сотнями різних людей. Тому кожен літературний образ – це радше мікс спостережень за іншими людьми і їхніми долями.

З підлітками мені теж доводиться багато спілкуватися, оскільки в мене троє власних дітей, у яких є друзі, однокласники, сусіди-однокласники тощо. І з роками я зрозумів головне: з дітьми треба спілкуватися, як із дорослими, як із рівними. І в жодному випадку не допускати зверхності та зайвого дидактизму.

Хоча, можливо, деколи й сам трохи грішу надмірними повчаннями у своїх творах.

Ідея захопливого сюжету «Вагага веселих волоцюг» (2018)

Колись хотів написати про пригоди у львівських підземеллях. Пізніше, після відвідин благодійного центру «Емаус», де опікуються людьми, що з якихось причин втратили житло, засоби на проживання та стали волоцюгами, виникла ідея написати про них. А потім вирішив, що було б цікаво об'єднати ці сюжети і показати, що наше

бачення і сприйняття таких людей дуже часто є хибним і викривленим. І закладається воно найчастіше саме в дитячо-підлітковому віці. Ну і, звичайно ж, хотілося, щоб історія не була занудна, дидактична і надто моралізаторська, а цікава й захоплива. Багато героїв і локацій списано з реальних прототипів і місць. Я навіть навмисно ходив у музей Книги і вивчав, як замикаються вікна, яка сигналізація, як вилізти на дах і спуститися в люк. Після

виходу книги мені навіть дорікали, що не можна так детально розписувати такі речі, бо це може бути сприйнято як інструкція із проникнення в музей. Вигадані тут хіба що сюжетні лінії, необхідні для зв'язки сюжету докупи.

Повість розповідає про пригоди трьох друзів, яких називають «Вагагою Веселих Волоцюг». Вона увійшла до довгого списку Дитячої книги ВВС-2018.

Про книгу «3 Ейнштейном у рюкзаку» (2019)

У мене давно було бажання створити серію художніх, дитячих, підліткових книжок, які базувалися б на вивченні якогось з предметів, які викладають у середній школі. Коли я вчився у школі, фізика була предметом трохи романтичним. Тоді героями були космонавти, конструктори літаків, люди, які вигадували і конструювали якісь нові неймовірні прилади. І мені самому хотілося бути конструктором чи працювати в космічній галузі. І я розумів,

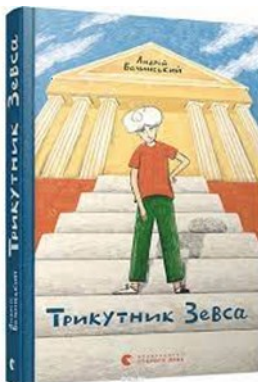

що цей предмет є дуже цікавим. Але зараз він не є таким популярним серед дітей, як був у 1980-1990-ті роки. Замислюючись над тим, як зробити цей предмет цікавішим, я почав писати цю художню історію, в яку вкраплював якісь історії з нахилом до науки. Багато законів і явищ хотілося би пояснити, розписати і вплинути в ту історію, але я вже просто не знав як завернути сюжет, щоб і про них щось написати. Звичайно, цю книгу не можна використовувати як альтернативний підручник, а лише як цікаву розвагу і допомогу у вивченні, оскільки там є текстові блоки з формулами, поясненнями, теорією.

Книжка «З Ейнштейном у рюкзаку» увійшла до довгого списку премії Дитяча Книга року ВВС-2019.

Про книгу «Трикутник Зевса» (2020)

Я побачив, що книжка «З Ейнштейном у рюкзаку» користується популярністю, тож наважився писати на цю ж тему. Наступна історія буде про геометрію. Вона вже написана і я сподіваюсь, що скоро вона вийде. Книга називатиметься «Трикутник Зевса». Вона теж буде цікава, але чимось складніша, тому що події там відбуватимуться у період Античної Греції, оскільки більшість геометричних законів було відкрито вченими саме з античної Греції. Тому головного героя мені довелося відправити у час, коли жили Архімед, Піфагор, Фалес та інші видатні вчені. У цій історії буде багато пригод, багато міфів і легенд Стародавньої Греції, а також багато зустрічей з грецькими математиками.

Як я вже казав, фізика та геометрія – це базові науки для інженера-

конструктора. У школі я любив ці предмети, вони завжди видавалися мені страшенно цікавими. І коли доводиться чути від сучасних підлітків, що точні науки неймовірно нудні й абсолютно марні в повсякденному житті, мені було дуже прикро від цього. Тому й вирішив довести, що це не так. На щастя, «Видавництво Старого Лева» підтримало мою ідею, і в результаті з'явилися ці книги, де в максимально легкій, доступній і цікавій формі я намагаюся переконати дітей, що вивчення точних наук може бути веселим і, головне – корисним у подальшому житті.

Про те, як став письменником

Я був впевнений, що буду фізиком, конструктором чи технологом, але аж ніяк не письменником. Я закінчував Львівську політехніку, певний час працював на різних підприємствах. Але коли у мене народилися діти, і коли вони трішки підросли, мені хотілося для них вигадувати різні історії, щось їм розповідати. Не тільки казки читати, а щось таке, щоб їх зацікавити, щоб вони самі були учасниками тих історій. Одного разу, подорожуючи замками навколо Львова, в Олеському замку, дітям тоді було 5-6 років, нам трапилась така екскурсія, яка їм була нецікава. Тому я на ходу історії від екскурсовода доповнював якимись байками про принцес та принців. І їм стало цікаво. А ввечері перед сном вони примусили мене розповісти їм ту історію до кінця – чим це все завершилось. Через кілька днів прийшли в гості їхні друзі і вони попросили мене, щоб я ще раз розказав це. Мені довелося цю історію знову згадувати, щось ще довигадувати. І я зрозумів, що цю історію мені доведеться переповідати ще не раз, тому я її записав. Потім поредагував і вона стала повістю. У 2009 році я наткнувся на оголошення, що одне київське видавництво оголошує конкурс на кращу дитячу пригодницьку повість. Не знаю, що мене штовхнуло надіслати їм цю повість, але через кілька місяців мені подзвонили і сказали, що я зайняв якесь місце. Виявилось, що я переміг у номінації читацьких симпатій. На нагородженні до мене підійшла головна редакторка Діана Клочко і наполягла, що у мене цікаві істо-

рії, досить динамічні і сучасним підліткам такого бракує. Тоді я вирішив, що якщо у мене виходить – треба писати.

Про читання у дитинстві та улюблені книги

У дитинстві я читав дуже багато, у нас була велика бібліотека. Наприкінці 1970 – початку 1980-х років на телебаченні було тільки два канали, дитячих програм практично не було. Тому для дітей, щоб розважатись, окрім як на вулиці, були тільки книжки. І я читав дуже багато. Завдяки тому, що моя мама була викладачем мови та літератури, вона мала знайомих практично у всіх бібліотеках, тому ми часто ходили в бібліотеки та брали книги і для дітей, і для дорослих. Я читав усе, мені це страшенно подобалось. Я не знаю чи був хоча б один день в моєму дитинстві і підлітковому віці, коли б я не читав. Звичайно, були

улюблені книги та автори. Це безумовно, Артур Конан Дойл, Александр Дюма і Жюль Верн. Це такі три кити, на яких я виростав, які потім навіть вплинули на те, як я пишу, як мені хочеться розповідати про пригоди. Звичайно, я любив і всю світову класику для підлітків – романи про індіанців Фенімора Купера, а також Робінзона Крузо. Ці всі книги вплинули на моє бажання писати.

А ще були книжки, від яких неможливо відірватися, а мама примушувала йти спати, бо зранку до школи. Тоді й «пірнав» під ковдру з ліхтариком. Так навіть цікавіше було. Найбільше запам'яталося, як десь у 5-му класі читав «Страшну помсту» з «Вечорів на хуторі біля Диканьки» Миколи Гоголя. Твір сам по собі для дитячої психіки непростий, а темрява і замкнутий простір під ковдрою

додавали моторошності і якогось відчуття реальності подій...

Сьогодні насправді я не читаю когось для натхнення. Радше для задоволення чи з цікавості. Якщо говорити про українських авторів, що пишуть для підлітків, то це Галина Малик, Зірка Мензатюк, Сашко Гаврош, Сергій Гридін.

Про мотивацію дітей до читання

У моєму дитинстві діти не мали багато розваг, окрім книг. Тому читали багато. Я розумію, що зараз, маючи інтернет, планшети, телефони, доступ до сотень телевізійних каналів, дуже важко спокусити дитину читанням. Насправді читання є дуже важливим не тільки для отримання інформації, а для того, щоб навчити мозок мислити і мислити образно. Коли по телевізору чи у фільмі нам подають інформацію, ми її бачимо як готову картинку, мозок її просто сприймає, перетравлює і все. Коли ми читаємо книгу, мозок бачить не картинку, а програмний код, складений з літер у слова, речення. Цей код мозок перетворює у зорову картинку, таким чином він розвивається значно глибше, значно більше і виховує уяву, виховує значно ширше бачення. Картинку з тексту можна уявляти по-різному, а не тільки так, як її подають в книгах. Дитині цього не поясниш, але треба зробити все можливе, щоб дитина читала, а ще треба знайти якусь книгу, яка відповідала би тим інтересам, які відчуває дитина зараз.

Про письменницьку помсту

Усі свої персонажі я намагаюсь створювати на основі існуючих людей: чи тих, хто жив раніше, чи тих, хто живе зараз. Як правило, це змішані персонажі. У повісті «140 децибелів тиші» я дійсно написав негативного героя з існуючого чоловіка, з яким у мене було кілька досить неприємних ситуацій і який за своїми вчинками був мені навіть у чомусь огидний. Дуже хотілося показати його повністю таким, яким він був у житті, використавши

навіть його прізвище, ім'я та по-батькові, зобразивши навіть візуально точно так як він виглядає: і за мовою, і за вчинками. Це була свого роду моя маленька помста йому. Можливо, це не зовсім правильно з точки зору етики, але мені хотілося цього. Насправді він вийшов дуже яскравий, навіть редактори казали, що цей персонаж дуже гарно прописаний. Більше я такого не робив. Зрештою, у мене не дуже часто негативні герої потрапляють у повісті. Сподіваюся, що більше мені не доведеться користуватися таким службовим становищем і виписувати негатив. Але дійсно, у мене був такий досвід.

Про подорожі

Я багато подорожую за кордоном і міг би описати якісь пригоди там. Але чомусь мені не хочеться писати про закордон. В нас в Україні стільки багатьох красивих місць, які варті опису, варті того, щоб їх відвідати. Якщо говорити про подорож, яка мені найбільше запам'яталася – це одна закордонна мандрівка. Я був у багатьох країнах, і в більшості європейських столиць, які дуже красиві. Але вони відомі для нас – всі ми знаємо чого очікувати коли їдемо в Париж чи Амстердам. Тому набагато цікавіше відвідувати якісь незнайомі маленькі містечка, які зберегли свій настрій, які дуже красиві, неймовірно атмосферні, де можна побачити щось таке, чого не побачиш у великих містах, заповнених туристами. А в цих містечках збережені своя автентика, свої традиції. Наприклад, коли я вперше поїхав у Австрію, то маленьке містечко Вельс у Верхній Австрії мене вразило більше, ніж Відень. Тому що від Відня я знав що очікувати, але не знав, що таке маленьке містечко може бути таким красивим та доглянутим.

2022 рік: «Людям потрібно щось, що їх трошки відволіче від війни»

Коли це все почалося, коли у Львів почали з'їжджатися цілі внутрішньо переселені сім'ї, в тому числі багато дітей, підлітків, ми з «Видавництвом Старого Лева», з іншими організаціями пробували робити тут зустрічі для

дітей, екскурсії Львовом на сюжетах книг. Спочатку мені здавалося, що, напевно, це не дуже потрібно, бо люди зовсім іншим стурбовані. Але насправді все одно діти ростуть, все одно вони живуть і не мають виростати тільки в жорстокості і в страху. І, мабуть, їм треба читати, треба ходити в театри.

Зараз в театрах суцільні аншлаги, такі, як ніколи не було. Люди відчувають, що потрібно щось, що їх трошки відволікає від війни. Тому потрібна не тільки повчальна, але і розважальна література, яка дасть можливість дітям, навіть сидячи десь у сховищі, заглибитися в якийсь твір - цікавий, смішний, пригодницький, щоб трошечки відключитися від цього.

2023 рік ювілейний для Андрія Михайловича Бачинського! Він неодноразово був гостем у Львівській обласній бібліотеці для дітей, брав участь у спільному партнерському проєкті «Видавництва Старого Лева» - «Бібліотека Малего Лева» (2015). Отож вітаємо письменника! І нехай вам пишеться і твориться ще многа літ!

Кожен новий твір Андрія Бачинського є подією у читацькому колі. Динамічний сюжет, цікава пригода і багато інформації для роздумів. Автор на прикладах намагається підказати правильне рішення тієї чи іншої проблеми, підштовхнути чи спонукати до дії.

Пропонуємо **«Практикум від Андрія Бачинського»** за сюжетом книги-новинки **«Примари Чорної діброви»** (2022) (методичний матеріал слугуватиме доповненням до презентації чи обговорення даної книги).

Мета: перевірити уважність прочитаного і закріпити знання.

Завдання 1

Перед вами кросворд. Автор у своїй книзі «Примари Чорної діброви» окрім основної сюжетної лінії багато уваги приділяє екології. Гадаємо ви були уважні і відповіді на питання швидко віднайдете! Користайтесь підказкою!

Питання 1 (вертикально):

Що знищує родючий шар ґрунту, шкодить всьому живому польового всесвіту?

(Причина сварки діда Андрія з сусідкою Марією) **Вогонь**

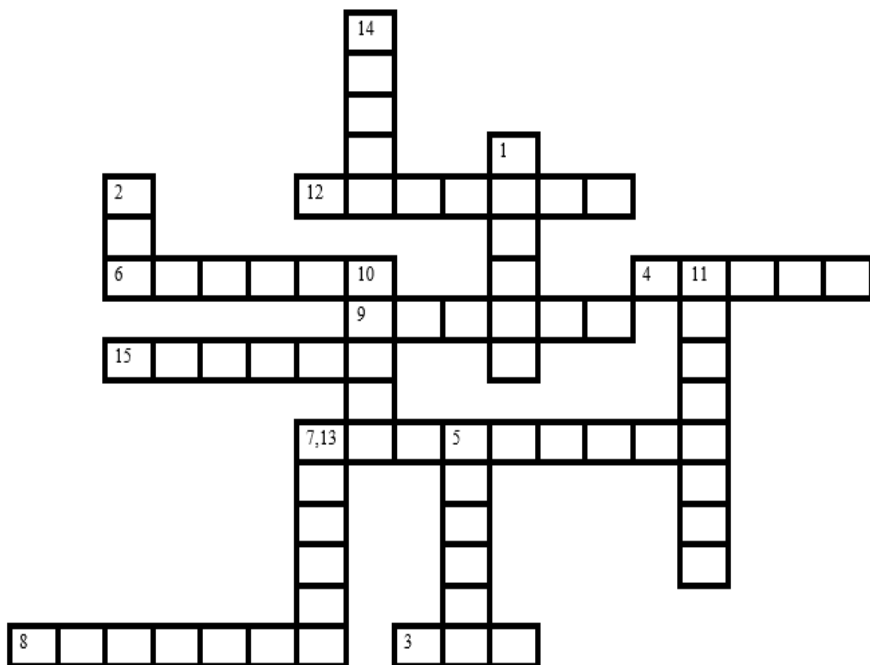
Питання 2 (вертикально):

Яке захворювання у людей викликає бензопрен і діоксини?

(Ці шкідливі сполуки містяться у їдкому димі під час паління сухої трави, бадилля) **Рак**

Питання 5 (вертикально):

Скільки років дубам-патріархам з Чорної діброви?

(Три сотні-одним числом) **Триста**

Питання 10 (вертикально):

Яке дерево швидко росте?

(Часто висаджують з метою прибутку, атрибут новорічного свята) **Ялина**

Питання 11 (вертикально):

З чим порівнює мову дерев дід Андрій?

(Це своєрідна лісова мережа) **Інтернет**

Питання 13 (вертикально):

На сортуванні чого можна заробити кошти для громади?

(Еко-ініціатива від дідуся Андрія) **Сміття**

Питання 14 (вертикально):

Що змінила річка під дією безгосподарної вирубки дерев?

(Відходи вирубки, гілля, сміття перегородили потік води)
Русло

Питання 3 (горизонтально):

Напій помічний у будь-якому лікуванні

(Без нього не варто починати справи за китайською традицією) **Чай**

Питання 4 (горизонтально):

Для якої кількості людей один дорослий дуб за рік виробляє кисень?

(Менше десятка) **Вісім**

Питання 6 (горизонтально):

За чим можна визначити вік дерева?

(У розрізі стовбура їх чітко видно і кожне нове утворюється щорічно) **Кільця**

Питання 7 (горизонтально):

На скільки приблизно збільшується діаметр дерева за рік життя?

(Величина у сто разів менша метра) **Сантиметр**

Питання 8 (горизонтально):

Завдяки чому рослина протистоїть таким явищам як па-водок?

(Дерева цим поглинають воду і стримують ґрунт) **Корін-ня**

Питання 9 (горизонтально):

Хто у лісі деревам друг, лікар і охоронець? (Професія) **Лісник**

Питання 12 (горизонтально):

З чого виготовляють дешеве паливо і добрива у розвине-них країнах?

(Ініціатива створення станції, куди б можна звозити тра-ву, листя і різну органіку з її подальшим утилізуванням)

Компост

Питання 15 (горизонтально):

Що пошкодила техніка окрім дерев у лісі?

(Відсутність їх у лісі спричиняє непрохідні хащі) **Дороги**

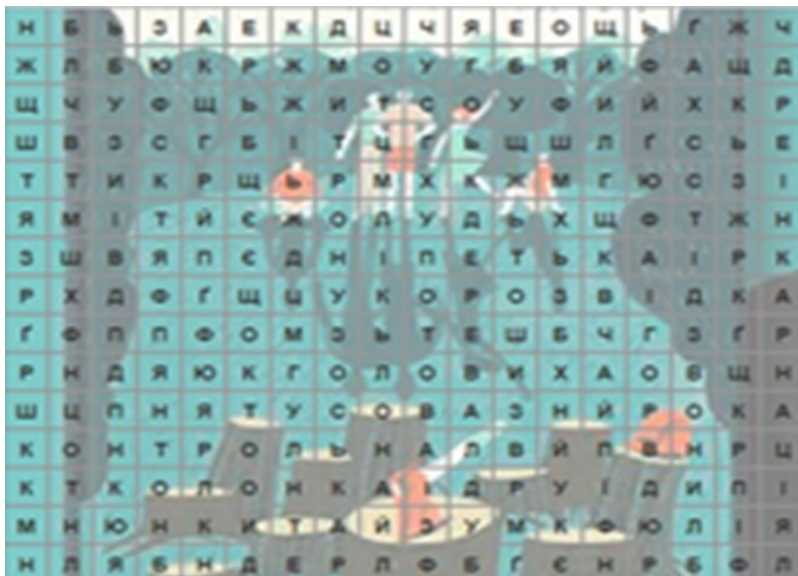
Пропонуємо пограти у цей кросворд онлайн. «Еко-знання від Андрія Бачинського»: скануйте і відповідайте!

Завдання 2

Відшукай героїв і назви, про які йде мова в повісті Андрія Бачинського «Примари Чорної діброви». Слова-відповіді закодовані у зображенні. Вправа на пильність.

Для зручності подано підказки

1. Рослини, які китайці саджають на могилах (**Дерева**)
2. Посада Ніни Іванівни (**Головиха**)
3. Птах, голос якого вміє імітувати Ірка (**Сова**)
4. Білий порошок, який друзі підсипали до бочок з пальним (**Цукор**)
5. Кличка сільської кози (**Зоська**)
6. Подарунок Ірки для Ромка на прощання (**Жолудь**)
7. Основа будь-яких воєнних дій, стратегії (**Розвідка**)
8. Син механізатора (**Петька**)
9. Засіб, який лікує усі хвороби, на переконання дідуся Андрія (**Чай**)

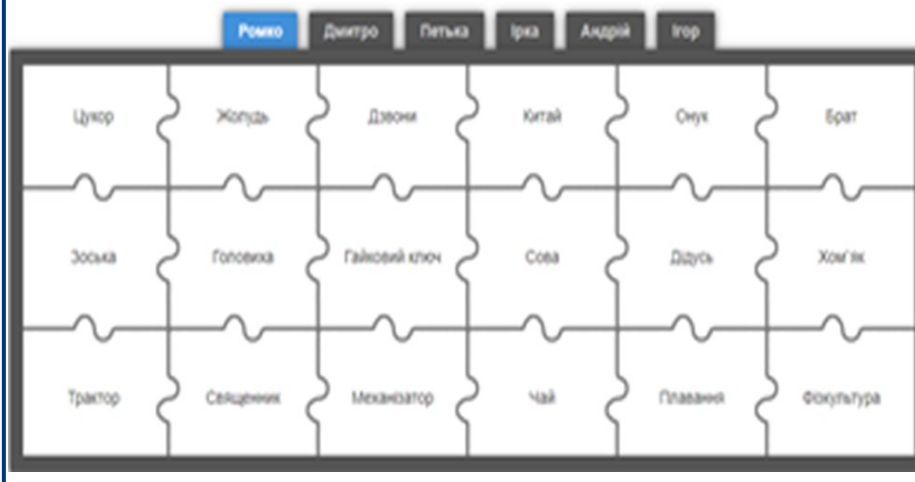
10. Ними скористались герої, щоб скликати загальні збори села (**Дзвони**)
11. Каста жерців та вчителів у кельтів (**Друїди**)
12. Дворідний брат Ірки (**Дмитро**)
13. Країна, де довгий час жив дідусь Андрій (**Китай**)
14. Не смерть, а друге життя (**Реінкарнація**)
15. Бездротова і блютузна, або ж циліндр із звуками (**Колонка**)
16. Найбільший ворог учня в школі, на думку Ромка (**Контрольна**)
17. Назва основного дерева у Чорній діброві (**Дуб**)
18. Син священника (**Ігор**)

За QR-кодом вправу можна виконати онлайн

Завдання 3

Пограємо у пазли: «Хто до кого по своє»

Для вправи заздалегідь оберіть картинку, яку розділіть на кількість закодованих значень. З чистого боку аркуша (як на зображенні) впишіть слова, або ж це можуть бути і зображення предметів (на вибір). Треба об'єднати героїв повісті і предмети, які мають до них певне відношення або зв'язок. Якщо відповіді вірні, то й у пазлі складеться обрана картинка (наприклад: зображення книги чи фото автора).

Закодовану вправу знайдете за QR-кодом.

За творами Андрія Бачинського можна створити безліч цікавих вікторин, ігор. Навіть завдання до вправ, поданих вище, можна обіграти як вікторини.

До прикладу, оберіть картинки предметів на одному столі, а поруч на іншому розкладіть книги автора. Запропонуйте об'єднати предмети за змістом історій. Гра під назвою «Хто? Що? Звідки?».

Книги письменника зачитані і кожна нова історія - це подія для спраглих до читання, до пригод. Тому успіх таких активностей гарантований.

Використані джерела

Андрій Бачинський: «З дітьми треба спілкуватися як із рівними» [Електронний ресурс] // Barabooka : [сайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://www.barabooka.com.ua/andrij-bachinskij-z-ditmi-treba-spilkuvatisya-yak-yak-iz-rivnimi/>. — Назва з екрана.

Тороп, Оксана. Андрій Бачинський: угода з дияволом є у львівських архівах : [інтерв'ю з письменником про книгу «Ватагою Веселих Волоцюг»] [Електронний ресурс] / Оксана Тороп // BBC News Україна : [сайт]. — Електрон. дані. —

Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-46122877>. - Назва з екрана.

Бачинський Андрій Михайлович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : [сайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>. - Назва з екрана.

Шиманська, Анна. 10 фактів про Андрія Бачинського [Електронний ресурс] / А. Шиманська // Видавництво Старого Лева : [сайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://starylev.com.ua/blogs/10-faktiv-pro-andriya-bachynskogo>. — Назва з екрана.

Пеца, Мирослава. "Література для дітей тепер сильно зміниться" - переможець Дитячої книги року BBC Андрій Бачинський [Електронний ресурс] / М. Пеца // BBC News Україна: [сайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-64047860> - Назва з екрана.

Книги Андрія Бачинського

Бачинський, Андрій. Ватага Веселих Волоцюг / А. Бачинський ; обкл. К. Слонова. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2018. — 159 с.

Бачинський, Андрій. Детективи в Артеку, або команда скарбошукачів / А. Бачинський ; обкл. Н. Гайда. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2014. — 191 с.

Бачинський, Андрій. Детективи з Артеку. Таємниці Кам'яних Могил / А. Бачинський ; обкл. Н. Гайда. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. — 271 с.

Бачинський, Андрій. З Ейнштейном у рюкзаку : повість / А. Бачинський ; іл. М. Вінклер. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2019. — 147 с. : іл.

Бачинський, Андрій. Канікули Остапа і Даринки : повість / А. Бачинський ; худож. Д. Бачинська. — Київ : Грані - Т, 2011. — 175 с. : іл.

Бачинський, Андрій. Неймовірні пригоди Остапа і Даринки : повість : для серед. шк. в. / А. Бачинський ; худож. Д. Бачинська. — Київ : Грані - Т, 2010. — 150 с. : іл.

Бачинський, Андрій. 140 децибелів тиші / А. Бачинський ; дизайн обкл. А. Бочко. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. — 127 с.

Бачинський, Андрій. Примари Чорної діброви / Андрій Бачинський. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2022. — 173 с.

Бачинський, Андрій. Трикутник Зевса / Андрій Бачинський ; іл. Маргарити Вінклер. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. — 186 с. : іл.

Статті про творчість Андрія Бачинського

Бачинський, Андрій. У вирі пригод / Андрій Бачинський ; розмовляла Анна Полегенько // Однокласник. - 2020. - № 8-9. - С. 44-45.

Романюк, Марічка. А в нашій Леотеці... : [рекомендація книги Андрія Бачинського "Неймовірні пригоди Остапа і Даринки"] / Марічка Романюк // Світ дитини. - 2013. - № 4. - С. 14-15.

Кропочева, Наталія. Проблема національно-культурної ідентичності в літературі для дітей історичної тематики: інформаційно-змістовий аналіз / Наталія Кропочева // Вісник Книжкової палати. - 2017. - № 9. - С. 31-35.

Рекомендуємо : [рекомендації книг сучасних українських письменників] // Українська мова та література. - 2015. - № 21-22. - С. 8-9.

Марченко, Наталя. Young readers literary review: do read the books! : Знахідки ключниці, або відкрийте книжку! : [сучасна українська література для дітей і підлітків] / Наталя Марченко // Дивослово. - 2016. - № 11. - С. 58-62.

Зміст

«Примари Чорної діброви» (аналіз твору)	1
Андрій Михайлович Бачинський (короткі відомості).....	2
Про книгу «Детективи з Артеку».....	2
Про книгу «140 децибелів тиші».....	4
Про оповідання зі збірки «10 історій для хлопців».....	5
Ідея захопливого сюжету «Ватага веселих волоцюг».....	6
Про книгу «З Ейнштейном у рюкзаку».....	6
Про книгу «Трикутник Зевса».....	7
Про читання у дитинстві та улюблені книги.....	9
«Практикум від Андрія Бачинського» за сюжетом книги- новинки «Примари Чорної діброви». Завдання 1.....	12
Завдання 2.....	16
Завдання 3. Пограємо у пазли: «Хто до кого по своє».....	17
Використані джерела.....	18
Книги Андрія Бачинського.....	19
Статті про творчість Андрія Бачинського.....	20

Україна, 79008. м. Львів
вул. В. Винниченка, 1
тел.: абонемент – 235-87-46
інтернет-центр – 235-87-47
e-mail: biblioteka@lodb.org.ua
www.lodb.org.ua
e-mail: bibliograf@lodb.org.ua

